

Aksel Larsen: Dette lovforslag er fremsat i overensstemmelse med det eneste kontante, statsministeren sagde i sit såkaldte oplæg til arbejdsmarkedets organisationer den 22. september. Det eneste konkrete, han dér bebudede, var et prisstop, som skulle løbe fra 22. september til 1. marts, og det er lovforslaget herom, vi behandler. Så får vi jo håbe, at det ikke bare er et led i regeringens psykologiske krigsførelse mod krisen: At jeg siger dette, kan jeg begrunde med at citere lidt af, hvad statsministeren sagde i sin redegørelse til organisationerne. Han sagde:

„Det er regeringens forventning, at arbejdsmarkedets parter vil udnytte dette tidsrum, hvor prisstabilitet er sikret, til at enes om aftaler, der holder lønudviklingen i den kommende overenskomstperiode inden for sådanne snævre rammer, at en fortsat stabil prisudvikling kan opnås.“

For mig at se er sagen reelt den, at hvis det nu lykkes os ved hjælp af denne prisstoplov at skaffe en vis prisstabilitet, indtil de ny overenskomster træder i kraft, så håber vi, at arbejdsmarkedets organisationer vil finde ud af, at der skal meget, meget små lønforhøjelser til, eller måske slet ingen, i de kommende 2 år, uden at regeringen dér kan love nogen prisstabilitet.

Jeg synes, dette skulle siges. Men i øvrigt må jeg naturligvis erkende, at det lovforslag, som vi her behandler, er så vel gennemtænkt i hele sin udformning, som man kunne vente af handelsministeren.

Prisstoppet gælder fra 22. september, således at ingen priser må forhøjes ud over, hvad de var den 22. september, for alle varer og tjenesteydelser, dog med visse undtagelser. Jeg kunne naturligvis rejse det spørgsmål, som allerede hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) har rejst, hvordan det er med en lov med tilbagevirkende kraft, men jeg går ud fra, at dér har regeringen garanteret sig og er sikker på, at dette vil kunne holde, så den ikke kommer ud for, at man forsøger at antaste loven, hvis den bliver vedtaget, hvad jeg går ud fra den bliver.

Jeg finder, det er særlig godt, at man i lovforslaget har en meget stærk paragraf, det er § 4, hvor det i stk. 2 siges, at virksomheder, som er omfattet af loven, skal kunne godtgøre, at deres priser er lovlige. Bevisbyrden påhviler virksomhederne. Det er

ikke monopoltilsynet, der skal bevise, at priserne er ulovlige. Jeg finder, det er en vældig god formulering, og hvis den vil gå igennem hele lovens administration, så vil der sikkert blive opnået en del.

Alligevel er det nødvendigt at rejse et spørgsmål, som andre har rejst: hvordan vil det være med kontrollen? Hvordan vil monopoltilsynet eller forbrugerne kunne vide ganske bestemt, hvad en bestemt vare kostede den 22. september — det er jo snart længe siden — og hvordan vil det være med mulighederne for at omgå loven? For selv om der er sagt mange smukke ord om de erhvervsdrivende, så ved vi også godt, at hvis der er mulighed for at finde huller i en lov eller i den måde, den administreres på, så gør man det. Der kan jo ske kvalitetsændringer og eventuelt kvalitetsforringelser, der kan ske forringelser i den service, virksomheden yder køberne, eller man kan anvende det nyopfundne princip med leveringsomkostninger for en vare, som ikke er en del af varens pris. Der kan findes sådanne muligheder.

Men det kan jo godt være, at den konservative ordfører hr. Jørgen Jensen har ret, når han siger, at de erhvervsdrivende her i landet er gennemhæderlige, så man skal ikke være bange. På den anden side blev han modsagt af venstres ordfører, hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt). Jeg må for øvrigt sige om hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt)s tale, at jeg var ikke helt klar over, om han egentlig anbefalede lovforslaget, men jeg går ud fra, at han i hvert fald ikke opfordrede til at stemme imod det. Hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) sagde stik modsat hr. Jørgen Jensen, at han havde gjort studier ude i marken i købmandsbutikkerne og opdaget, at købmændene havde forfærdeligt besvær med at forklare eller bortforklare nogle pristigninger, som husmødrene gjorde vrøvl over. Det er jo meget beklageligt, hvis han har sådanne praktiske erfaringer; han må vel afgøre med den konservative ordfører, hvem af dem der har ret.

Jeg vil efter denne lille udflugt holde mig til det, der står i lovforslaget, og det, der er sagt af ministeren, at denne lov vedrører enhver form for erhvervsudøvelse. Det er et meget stærkt ord; men jeg må sige, det bliver svækket ganske betydeligt af det, der står i bemærkningerne til lovforslaget, og